

SZILÁGY-SOMLYÓ.

TÁRSADALMI HETILAP

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulinka Sándor.

SZERKESZTŐSÉG:

Sz.-Somlyón az ev. ref. papi háznál, hová a kéziratok,

Kiadóhivatal:

városház, főjegyzői iroda, hová az előfizetések és hirdetések

küldendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Az iparosokról.

Szilágy-Somlyó, szept. 28.

Általános a panasz, hogy az ipar pang s az elszegényedés terrorizáló mérvet öltött.

Nagyot, nagyot fordult a világ velünk, — mondják sokan Iparosaink közül sokan, kik egykor rendezett műhelyben, vigan üzték mesterségüket, ma leeresztett fővel haladnak tovább: hesitálnak mint valami élőhalottak, mert bármilyen oldalról tekintsük állapotukat, az bizony ijesztő képet nyújt. Szegény a társadalom s szegények vagyunk benne mi, kik első sorban érezzük annak nehézségeit; kik oda jutottunk, hogy boldogságunk csak a multból sir már vissza. Jeremiás próféta siralma kevés ahhoz, melyre ily forrón Iparosainkat a kétségbe ejtő jelen s a nehéz állapotok instigálják. A föld nem terem; az iparczikkek butornak maradnak a háznál s így az éltetés meg van akadályozva. Szóval, úgy nyilvános, mint privát helyeken általános a panasz azon mizériák felett, melyek egyik-másik csatát veszített iparos arcán diadalt ülnék.

Mi az oka? Talán a megszorított éltetési eszköz, vagy talán az, hogy a sors véletlen játéka vagyunk? Mondhatjuk joggal, hogy nincs éltetési mód, hogy a földmivelő osztály elszegényedése magával rántja a középosztályt s ezzel együtt Iparosainkat is. Az ilyenféle siralom valóban megindító, mert hiszen mindnyájunkkal közös hurokat penget; megindító, mert a jelen nyomasztó viszonyai félelmes árnyékat jó előre kivetik a jövőre s önkéntelenül az a kérdés merül fel, hogy mi lesz velünk, ha tovább is így megyen?

Szóval vehementiozus a beszéd és mégis talán éppen ennek befolyása miatt, elnézi azt a mi fő, t. i. hogy valamely iparos éltető állapotban legyen,

TÁRCZA.

Dalok a sziv világából.

I.

TÜNŐDÉSEK.

Virágos nyár volt a mikor
Legutolszor láthattalak . . .
Veszed észre én kedvesem,
Az idő mily gyorsan halad?! . . .
A virágos nyár nincs többé!
A deres ősz beköszöntött.
Megrövidültek a napok,
Fecske, gólya elköltözött.
Sárgulnak a falevelek,
S ha szél lebben, hullnak . . . hullnak! . . .
Nem veszed észre kedvesem,
Szép napjaink miként mulnak?! . . .
Közelg a tél . . . s nem sokára
Hó esik a kfhült földre.
Oh ki tudja én kedvesem,
Élünk-e majd esztendőre?! . . .

Kusajjos Pál.

Egy vig asszonynak szomorú története.

— Beszélyke. —

Harmath Kálmántól.

I.

Először is a kaszinóban hallottam meg a szomorú hírt, hogy Helmezy Olga, az a vig asszony, ki valóságos tivornyahős volt, arzenicummal mérgezte magát.

első sorban a társadalmi nagyzasokat kell kerülnie s azután birnia kell az iparszakhoz bizonyos értelmi tulajdonokkal is. Hogy azonban a fonalat el ne ejtsük, minden szószaporítás nélkül mondjak ki, hogy igen is az iparos osztálynak egyik főbb hibája az, hogy nem tud a maga szerény, de tisztességes állapotjával kibékülni, hanem nagyoz és utánozza az intelligens osztályt, mely maga is aggasztó módon közeledik az örvény széléhez, mely a fénytűzés és igényeinek napontai szaporodásával vésztfjósólólag tátong felé. De míg a tulterjeszkedés az intelligensebb osztálynak csak lassu halála, addig a közép osztálybeli és iparoscsaládok rohamosan teszi tönkre. Mindazon majmolások, szokások, melyek a szabadelvűek mintájára a modern felvilágosodás takarója alatt társadalmunkba tolakodtak, megmételtyezték a közép osztályt is.

A nemes ambitio, önértzet mindig érdem; nagygyá teszi az embert; de azon activitások mik egy magasabb körhöz illenek, a polgári osztályt hinárba vezetik.

Beszéljenek a tények! Ruházkodás, háztartás, estélyezés, nyilvános helyeken való megjelenés stb. évenként tekintélyes összeget emésztenek föl. Egy nagyra vágó hiu család éven át nagyon sokba kerül. S közép osztályunk, Iparosaink tulterjeszkedése semmi esetre sem arányos azok jövedelmével, bárha hál Istennek, ezt nem mondhatjuk el Iparosaink mindenikéről, de sőt sok kivételt is tehetnénk; de éppen e kivételek anyagi jóléte és éltetősége az, a mi kellelőleg bizonyít állításunk valódisága mellett.

De sajnos, hogy még is többen vannak azok, kiknek esztelen költekezései jóval túlhaladják jövedelmeiket s természetes, hogy még is annyit kívánnak összzehajhászni, mint a mennyi igényeiknek megfelelően. Hogy pedig

Pár nappal azelőtt még villámsebesen láttam elnyargalni magam mellett az utcán. Karcsu természetén csak úgy libegett-lobogott a bősabásu lovagló ruha. Kissé előrehajolva nyergében kecsesen tartotta kis kezében a tüsszögő paripa kantárját, nagy tüzes szemei merészen villogtak.

Ajkai akkor is mosolyogtak s agyában talán az a gondolat, az a vágy élt, hogy levettette, a szilaj paripa aczél patkója zuzza össze.

S a kik mellett elrohant úgy, ajakán mosollyal, szemében a szilaj kedv tűzével, azok azt mondták reá, lám a Helmezy Olga boldog, ő nem érzi az élet terhét, s titokban gunyos pillantást és megjegyzést küldöttek a boldogtalan után.

Az igazi fájdalom többnyire néma, nem szereti a szánalmat, nem keresi a részvétet, mert már annak gondolatával is kétszeresen érzi súlylyát, hogy azt keresve, hideg gunyra talál.

Helmezy Olga ajakán mosoly ült s szivében talán akkor dult a legégetőbb fájdalom, s mikor szilaj kedvében, levetközvén nemének gyöngédségét, a cigány zenéje mellett egyremásra üritgette a boros poharakat: akkor érezte talán legjobban az élet keserű terhét s szenvedéseit a bor gőzébe akarta fojtani.

A világ akkor is azt mondta reá: „né, az az asszony, a ki elsüllyedt, mert lelkének salakja huzta a porba.”

II.

A kaszinóban lestem el e rövid párbeszédet.
— Tehát igaz volna-e az Jenő, hogy a szép asszony halálán van? kérdé egy fitos orru, szőke urfi egy barna, éles vonásu, elegánsan öltözött urtól, a ki éppen most végezvén be a sach-partiet, széken hátra dőlve, egy cigarettet sodort magának.

— Ugy mondják, — szolt ez közönyösen és ajkait beszivta, hogy annál csinosabb füstgomolyagot bocsáthasson a légbe.

— Ugy mondják? Hisz te neked biztosabban kellene azt tudnod, bárkinél is.

— Miért éppen nekem? Jó fiu, te ma rosszul vagy; ne csengessek Jeánnak egy pohár friss vizért?

ennek eleget tehessenek, nincsenek tekintettel a mód- és eszközökre; a hol hasznot éreznék, hol kilátás van nyereségre, oda lépnek s a szerzési láz, a minden áron nyereségre való törekvés, — a tisztességes iparosok rovására eső, — nemtelen eszközökre kényszerítik őket. Nem gondolják meg, hogy annyit kellene költeniök, mint a mennyi a kilátás a jövődelemre. Kerülniök kellene azt, hogy tetteiket a jelen függetlenül befolyásolja; irtózniök attól, hogy azazal lépést tartsanak, mert az mint a czifra pohár úgy rejti méhében a halált okozó mérget. A ki türelemmel élére rakja a garast, a jobb időkre, — józan intentiót követ, mert ez a szerencsétlen társadalmi ágaskodás nagyon hasonlít (hogy eme különös hasonlattal éljünk.) a hegedűhöz, mely szépen szól ugyan, de belől üres.

Van iparunk fejlődésének még egy generalis átka: az értelmi hiány.

Igen gyakran találunk Iparosaink közt olyanokra, kiknek szakügyetlensége minden mozzdulatukból kitünik; s mert a tulnyomó szám éppen e hájban evez, — nem lehet bámulnunk, ha így a honiak rovására elősegítik a behozatal szükségét. Mert ha találunk is egy néhány jó iparost, de nagy számban vannak a kontárok, kik oda törekésznek, hogy versenyt támasszanak tisztességes Iparosaink rovására s így terem meg a schwindlerség, mely a hazai ipar megölő átka. Ám az értelmesebb Iparosok csak boldogulnak nálunk is, míg a laicus mindenütt rövidet huz, azért az Iparosok boldogulhatását azok értelmi képzettségétől teszem függővé. Ha iparkodnak mindenütt és minden téren emelkedni, ha többen nemes inspiratióval hidalják át a feudál hajlamot, — úgy a művelt igényeknek is jobban megfelelhetnek; s ez meg fogja akadályozni a bajts mindenik tudni fog állapotán segíteni. Egy

— Köszönöm. Állításom mellett maradok.

— Te ma igen szellemes vagy! — szolt a Jenőnek szólított barna ifju. Aztán hirtelen nevetésben tört ki: Bah, bocsáss meg, hogy egy kissé szárazan feleltem, de ma éppen rossz hangulatban vagyok, képzeld: a kis Betti, a szőszke operette énekesnő nem fogadott el, aztán meg a háti lovam, Páris, igen meghült, aligha megmarad, a mi legjobban lehangol. Kitünő faj, barátom. Apropos! látad-e már a Párist?

— Igen, a multkor a ligetben láttam. Szép állat, kár érte, de megengedj, hogy toladó vagyok, a Helmezy Olga esete igen érdekel, tehát — Fenyvessy Jenő összeránczolta a homlokát.

— Nos, már látom, hogy szerelmes vagy bele. Tehát annyit mondhatok, hogy a „kicsike“ nagyon rosszul van, talán már meg is halt. Hja, barátom, az arzenicumból kevés elég arra, hogy az ember a másvilág kapuit nyitva lássa maga előtt. Ha több részletet kívánsz, kövesd a tisztelt delnő példáját, és a többit ő tőle magától legalaposabban megtudhatod.

— Köszönöm, nagyon lekötelezel. Mondják hogy...
— Bocsáss meg — szolt Fenyvessy Jenő kissé sértődve, — e tárgyból nekem elég. Akarsz egy biliard-parthiet? s monokliját kecsesen csiptette jobb szeme elé.

— Elfogadom, szolt a szőszke ifju.
Kevés idő mulva vig kacaját hallottam Fenyvessy Jenőnek, s talán ugyanakkor egy boldogtalan nő még halálos ágyán vergődött, a kit pedig ő tett boldogtalanná, ő üzött a halál torkába.

Ilyen korunk, a melyet büszkén mondunk modern világnak, ilyenek legujabb vívmányaink!

III.

És most röviden elbeszélem a szegény asszony történetét.

Helmezy Olga gazdag szülők gyermeke, előkelő kereskedő leánya volt. Anyja korán elhalt s ő az üdítő anyai szeretet heve nélkül, atyja — a számoknak élő rideg üzletember — nevelése alatt nőtt

álláspontjára praedestinált iparos képes önma-gának mindig jólétet teremteni, de ha ismere-teiben félszeg, nem érdeklődik mestersége iránt s a munkakedvet, komoly hivatást, mi egyedül tes-zi naggyá az ipart, — egyszerűen a speculációnak s az alacsony érdeknek rendeli alá s így sem jó, sem olcsó munkát nem állíthat elő: az időben pedig, melyre vállalkozása terminusát jelölte pontos nem lehet: akkor senki se várja, hogy boldu-guljon és magának az ipar terén jövőt teremtsen. Oda kell tehát hatnunk, hogy míg egyfelől ke-rüljük a társadalmi nagyzást, tulterjeszkedéseket, — másfelől neveljünk értelmes iparosokat s azoknak nevelése oly irányu legyen, hogy min-den törekvésük az iparszak emelése, sem mint a morphondirozás a phrasisos feltűnési viszketeg, a koresmai hősködés és politizálás legyen.

S addig míg azon intentióknak érvényre ju-tását, hogy az iparos tanoncok a törvény sze-rint rendesen képeztesse, — magok a mes-terek akadályozzák, — a fiatal nemzedék értelmi fejlődéséről s ezzel kapcsolatban az ipar emelkedéséről szó sem lehet.

Különben józan intentiók s az ipartestüle-tak szervezése mellett elérhető lenne az, hogy a közkiváncsolomnak jobban megfeleljenek s érdeke-ik jogos támogatását mindenütt kiérdemeljék, s hogy a hang, melynek ma siralmas „jajja“ részvétre senkit se kelt, közel jövőben visz-hangra találjon.

Fejér Damasczén.

A szatmármegyei gazdasági egylet megnyitása.

Szatmár, 1886. szept. 26.

Nagy ünnepélyességgel nyitott meg ma d. e. 11 órakor a szatmármegyei gazdasági kiállítás, mely valóban nagyszerűen sikerült, tekintetbe véve ez év kedvezőtlen időjárását, s úgy a terményekben, mint a gyümölcsökbeni szegénységét.

Délután két órakor az egylet védnöke nagy-mélt. Schlauch püspök ur fényes ebédet adott roo-terítékre. Jelen voltak a város és megye notabili-tásai, mint gr. Károlyi István és neje, b. Vécsey József és neje, gr. Teleky Géza stb.

Tudom, hogy önöket somlyóiakat közelebből érdeklí a költő-főpap Páskuj Lajos, kinek bölcsője ott ringott a Magura tövében s ki az ebéd egyik jeles vendége volt; nem állhatom meg tehát, hogy ama két pohárköszöntőjét, melyeket a költő-szónok ez alkalommal elmondott, e helyen egész terjedel-mében gyorsírvá ne adjam. Lehet, hogy hiányos is egy kissé; de főképen a szónoki bübáj az, mely be-lőle hiányzik. Ám de így is kedves, költői dolgok, melyek a mai pohárköszöntős világban igazán ritka vendégek. Tehát álljon itt a két pohárköszöntő, mely az előkelő, fényes közönséget a szó szoros ér-telmében elragadta.

Kegyelmes ur, uraim és hölgyeim!

Élt Párisban egy szegény özvegy asszony, kis leánykájával.

Egy sötét padlásszobában lakott, hova a jóté-kony napsugár soha be nem hatott.

A kis leánykának volt egy cserép virága, me-lyet ő aztán zord lakukból, minden derült napon levitt a legközelebbi térre, leült a mellé s gyönyör-rel nézte, mint szívja magába a nap üdítő melegét, élvezi a jótékony napot.

fel és a zárda rideg falai között serdült viruló ha-jadonná.

Az ifju, gyöngye lélek támasz nélkül elhagya-tottnak érzi magát, vágyik a szerető szív után. Olga nélkülözötte ezt rideg számjainak élő atyja mel-lett s úgy érezte magát a fényes butorok közepette, mint egy üveg házba zárt virág a mely vírit, a nélkül, hogy illatoznék.

Igy nőtt fel tizenhatsz éves koráig. Ekkor egy nem kevésbé gyöngéd nagynéne védelme alá lett helyezve, a ki hivatva volt őt a nagyvilágnak bemutatni.

Bemutatni, mint egy árucikket, a melynek még nincs vevője, a melyre konkurrálhat bárki is s a kinek legtöbb pénze van, az nyeri el kezét.

Olga igen szép volt, a fejlődő virág első pom-pájában, egész lényén az ártatlan, romlatlan szív har-matcseppjével. Gazdag volt és szép, akadt konkurrens.

Egy negyvenes férfiú gömbölyűre hizott ha-sával, virágzó üzletével volt legnagyobb előnyben.

Olga iszonyu undorral fordult el ettől az em-bertől, a ki a nőket csak ékszereik fényéért tiszteli s mielőtt udvarolna, a telekkönyv A. B. és C. lap-jait tanulmányozza át s a kétszerkettőt hányja és veti meg rideg cynismussal.

A nagynéne és a tata meg voltak elégedve. Az árucikk dus vevőre talált, Szikláshegyi ur banküzlete igen nagy tekintély volt, a mellett a szív és lélek szóba sem jöhetett.

El volt határozva, hogy Olga a Szikláshegyié lesz, ha a farsang végéig valami hatalmasabb ve-télytárs nem kerül.

Az utolsó bál volt a farsangban. Helme-czy Olga is ott volt, hajh, de már eltűnt szeméről a fátyol. Először örült, tapsolt a fénynek, tetszett neki a zaj s kedvelte ékszereit. Azt hitte, hogy megsza-badítja az a kinos magánytól, ártatlan lelke nem is sejté, hogy ő most valósággal árucikk, egy di-szes bábu s az ékszerek csak arra rendelvék, hogy minél jobban elkápráztassa a szemet, hogy minél gazdagabb vevőre találjon.

Sokan megmosolyogták; de többen méltányolták a kis leány gyöngéd eljárását.

Uraim! Én e gondos leánykában a földműves, a birtokos osztályt látom, a kis és nagy birtokoso-kat, kiknek nehéz munkájukhoz, hogy az áldásossá válják, napsugár, eső, jó időjárás kívántatik.

S ezt uraim, akár mit mondjunk, az Isten adja. Mert bár sokat, majdnem mindent látszunk tudni, midőn napsugárral festünk, villámmal be-szélünk, gőzzel utazunk; de azért tetszésünk szerint esőt, harmatot, vagy derült időt elővarázsolni, nem vagyunk képesek. Ezeket Istentől kell kérnünk.

S mivel a nagy természet csak munka után, aratáskor mond hálát Istennek, mint a költő mondja:

„Akkor imádkozik a természet,
Mikor magára, érett kalászkából
Millió keresztet vet.“

Nekünk a munka előtt kell imádkoznunk. Ezt tartották a pogányok is. Innét a közmondás: Cum Jove, manum move.

Nem is lehet egy-egy szebb, elragadóbb jele-net, mint midőn a szántóvető, egy tavaszi hajnalon kinn a szabadban, az ekeszarvánál, levett kalappal imádkozik s Isten nevében kezdi meg mezei munkáját.

„Lehet, hogy őt erre, a pacsirta és csalogány Tanította, szép holdas éjszakán,
Midőn az egyik sír, a másik nevet,
Ugy dicsérik Isten, a Te szent neved“ ...

De az mindegy, — a jót, szépet megtanulni, követni, nem szégyen, hanem dicsőség.

Én tehát a jó időjárásért emelek poharat, kívánva:

Adjon Isten a gazdáknak, munkájukhoz áldá-sos időjárást!!!

A másik felköszöntője így hangzott:
Kegyelmes ur, uraim és hölgyeim!

Hosszu napokon és éjeken át uszott már a Noé bárkája az általános özönvíz felett. ... Végre, megtudandó a helyzetet, kibocsátott egy madarat. A bárka népe az ablakban epedve várta vissza a madarat. ... Egyszer csak feltűnt az, a mint szár-nyait csattogtatva, a bárka felé szállott, csőrében zölg galylyal. ... S a hajó népe látva azt, örömhag-gokban tört ki: galy, lomb! ... galy, lomb! ... S elnevezték a madarat galambnak! ...

Ebből nemcsak az a tanulság, hogy a Noé bárkájában magyarok voltak, hanem az is, hogy a név sokszor minden! ... Vagy amint a latin mondja: nomen et omen.

A költő felkiált: „Hála neked Isten, hogy nő-nek nem teremtél!“ ... De miért? Azt nem mon-dja el.

Én sokat gondolkodtam e mondás felett, és még sem tudtam magamnak megmagyarázni.

Hiszen a nőnek már elnevezései is mutatják, hogy mi ő a világ.

Nevében benne van a menyország, az ég! Menyaszszony menyecske fele-ség! ...

S a nyelvben a mi szép hangzásu és mély értelményű szó van, azt mind a nőre ruházzuk. Jó, szép, kedves, szelid, gyöngéd! ...

Azután van egy szó, mely buverővel bir, mely-nél magasztosabb, mélyebb értelmű szó nincs, — az anya szó! ... Ki hallja ezt, hogy szíve hango-sabban ne dobogjon! ...

És ha a családi hajlékba tekintünk! ... Mennyi öröm és boldogság egy kis helyen! ... S mind en-nek főtényezője szerintem a nő! ...

Igen a nő, ki ma már a családon kívül is jó-tékony angyalaként működik.

Vagy van-e már ma nő, a melyik nem tagja a jótékony nőegyletnek, a vöröskereszt egyesületnek? Uraim! ... Eljenek a nők! ...

Rend. lev.

Ekkor már bántotta, unalmassá, rosz ked-vüvé tette az az örökös zsvaj, mely körülvette; mikor pedig megtudta a Szikláshegyi szándékát s atyja beleegyezését, felforrt benne a megvétel, az utalat amaz ember iránt, a melyből az egész társa-dalomnak kijutott a maga része.

Többé nem mosolygott nyájasan a felé mo-solygó ifjakra, egykedvűen, megvetéssel hallgatta csevegéseiket, bókjaikat, mert mindannyiban szeren-csétlenségének eszközét sejté, csak egy ifjut nem tudott megvetni egészen, csak egy iránt nem tudott leküzdeni bizonyos benső rokonszenvet s ez ifju Fenyvessy Jenő volt.

Bármint is tagadta maga előtt, ez ifju iránt határozott érdeklődéssel viseltetett, jól esett hallani beszédjét, látni nyájas mosolyát s bizonyos féltékeny-séget érzett, ha azt más nő felé közeledni látta. És az ifju mintha sejtette volna ama érdeklődést, melylyel Olga viseltetett iránta, mintha ő is osztozkodott volna e rokonszenvenben, folyton vele társalgott, vele tánczolt s egyszer csak létre jött az, a mi végzetes-sé vált a Helme-czy Olga sorsára: Fenyvessy Jenő bevallá szerelmét s ő viszont nem palástolta, hogy osztozik ez érzelemben.

Olga zokogás közt vallá be ezt nagynénjének, a ki viszont tudatá azt Olga atyjával. De Helme-czy hallani sem akart e viszonyról s Fenyvessyt mint könnyelmű, szívtelen ifjut tünteté fel leánya előtt, ki nem kezére, de vagyonára vágyik.

De Olga nem hitt atyja szavában, és ez volt az ő vétke, a melyért meglakolt kinosan; Helme-czy annál sürgetőbben állt elé ama kívánsággal, hogy leánya Szikláshegyinek nyujtsa kezét s ez volt az apa vétke.

Ekkor a szakadásnak be kellett következni az apa és leánya között. És az be is következett.

Olga nem volt már többé a gyöngye gyermek, a kinek nincsen akarata, boldogságának kérdése el-határozóvá tette, de mivel a szokás, a társadalmi törvény atyja mellett szól, bekövetkezett a bukás. Olga keztyűt dobott annak a társadalomnak, a mely

A szilvamagvak vetéséről.

Ki gyümölcsfák szaporításával hosszabb időn át foglalkozott, az tapasztalásból tudhatja, hogy az elvetett szilvamagvak vagy épen nem, vagy föltötte hiányosan és legtöbb esetben csak a második év-ben kelnek ki. Ennek következtében sokan sokféle vetési eljárást ajánlottak, melyek közül néhányát most a szilvaérés idején, azt hiszem, nem lesz ér-dektelen bemutatni; talán lesznek, kik hasznát ve-hetik.

A szilvamagvak kikelésének tudvalevőleg egyik főakadálya az, hogy a téli fagy és nedvesség a legtöbbször nem képesek azok csontkeménységű héját annyira megpuhítani, hogy a csira előtörhes-sen, minek folytán tavasszal, midőn beállanak az erős szárító szelek, a talaj kiszárad és vele együtt természetesen a magvak nagy része is, melyek aztán részben elpusztulnak, részben ismét a második év tavaszáig nyugosznak, a midőn aztán közülök több kevesebb kikel.

A mint ebből látható, a szilvamagvak kikelé-sét csakis úgy biztosíthatjuk, ha először azok csont-keményiségű héját némileg megpuhítjuk, másodsor pedig, ha hozzá kellő és állandó nedvességről gon-doskodunk. Ezen cél elérése tekintetéből szokásban van a frissen szedett szilvamagvakat mészoldatban 10—12 napig áztatni, utána pedig azokat sekély barázdákba elvetni és levélhulladékkal 3—4 cm. vastagon befedni. Így a magvakat kellőleg átjár-hatja a téli fagy és nedvesség, mely utóbbi ezen takaró alatt állandó és egyenletes marad.

Sokan a helyett, hogy barázdákba vetnék a magvakat, azokat egyszerűen a jól elkészített ágy tetejére szórják és a földbe tapossák, mire levelek-kel fedik be: azt teszik tehát, a mi minden nagyobb szilvásban önkénytelenül is történik, a midőn t. i. a fa alá eső szilvák egy része a földbe taposztatik, melyet aztán elfednek a lehulló levelek. Az tapasztalható ugyanis, hogy ekképen a földbe került mag-vak már az első évben rendesen jól szoktak csírá-zni, egy év alatt használható, vagyis kiszedhető csemetékké növekedni. Jóllehet a kikelés eredménye egyforma mind a két esetben, mégis több — a kö-vetkező munkákat tekintő — okból azonban czélsze-rűbb a soros vetés az elszórásnál.

Ott, hol ez eljárás bármi okból nem vihető ki, a legajánlatosabb a szilvák magvait nyirkos homok közé edénybe rétegezni, és télre 60—70 cm. mély verembe állítani, földdel befödni. Tavasz felé — úgy február közepe táján — a földből kivesszük az edényeket és a homokot megvizsgáljuk, hogy kellő nyirkos-e, mire újra befödve, a meleg trágyadomb egy sarkába ássuk, hol arra ügyeljünk, hogy a ho-mok ki ne száradjon, mire 2—4 hét után a magvak csírázni kezdenek; a mikor aztán elvethetjük és a talajt portrágyával beárnyékoljuk s folytonosan nyirkosan tartjuk.

Ezen kétféle eljárást találtam már évek óta a legsikeresebbnek, minélfogva kísérlettelre ajánl-hatom.

Végül megjegyezni bátorkodom, hogy a göm-bölyű szilvák magvai tapasztalás szerint jobban csíráznak, mint a hosszú szilváké, alanynyerés cél-jából tehát ezeket vessük el első sorban.

„Magyar Kertész.“

Meghívó.

2297—1886.

A szil.-szolnoki ev. ref. egyházmegye méltóságos és tekintetes fő- és aligondnokait, t. paptársaim, — a világi és tanítói képviselő kar közül pedig azokat, a kik egyszersmind Szilágymegye bizottsági tagjai, felkérem: szives-

olyan rideg következetességgel állott boldogsága elé.

Egyszer csak eltűnt az apai háztól.

IV.

S ott volt a nő az örvény szélén. A társada-lom azt mondta reá, hogy „elbukott“, pálczát tört felette, letépte róla az ártatlanság mezét s úgy mu-tatott reá, mint becstelenre. És ki merne ez ellen szót emelni? És mégis ki merné elmondani e nőről, hogy az volt; hisz őtet a legtisztább, legszentebb ér-zelem a szerelem sodorta arra az utra, a melyre lé-pett s lehet-e így lelépni az egyenes ösvényről a lélek üdesége, tisztasága nélkül?

Az apai engesztelő szó csak a halálos ágyhoz szólította vissza az elbukott leányt. Ah, akkor el-bukott volt már, mert az, a kiért feláldozta becsü-letét, ott hagyta a hinárban s maga volt az, ki szennyves kezével reá mutatott a gyöngye nőre, hogy: „ime, ez az a bukott leány, a ki daczolni mer a tár-sadalommal, elvetette magától a férj feléje nyújtott kezét, hogy szeretője karjába dőljön!“

A halál kiengesztelte az apát leányával, de annak szíven kellett viselni azt a mély sebet, a melyet a hűtlen kéz és saját önzetlen szerelme ütött azon, mert sokkal büszkébb volt, mintsem elfogadja ama férfiú most már feléje nyújtott kezét, a ki a szegénységben ridegen eltaszította magától, a midőn már becstelenné tette.

Helme-czy Olga békén viselte sebet, türte a társadalom megvetését s bár szíve vérzett, volt ereje szembe nézni mindenkivel, mert lelkének tisz-ta öntudata megvédte a megaláztatástól.

De a tragédiának vége volt: a hősnék bukni kellett.

S bukásával részvétet, szánalmat gerjesztett mindeniben maga iránt, a mit éltében megtagadtak tő-le. Csak egyedül Fenyvessy Jenő nem érzett körülö-rületet a szerencsétlen iránt, pedig ő sodorta az ör-vénybe. S ez a nyomorult felemelt homlokkal, büsz-kén járt le-fel az emberek között és senkinek sem ju-tott eszébe kiüzni őt a becsületes emberek sorából....

kedjenek a folyó évi október hó 4-re összehívott megyei disztülésre Zilahon mennél számossabban megjelenni, hogy abban az egyházmegye testületileg is részt vehessen. Az ev. ref. egyház, melyet a nép ajka „magyar vallás”-nak is szokott nevezni születésétől kezdve mindig meleg érdekeltséggel vett részt s illetőleg a maga részéről is emelni igyekezett a magyar haza és nemzet alkotmányos ünnepeit. Ily alkotmányos ünnepe lesz a jelzett helyen és időben Szilágymegyének is s hiszem, hogy vezetésem alatt az egyházmegye fenn jelzett férfiai készséggel hozzá fognak járulni az ünnepély emelésére.

Az idő rövidsége miatt külön meghívót közre nem bocsáthatván, ezen felhívásom hivatalos megkeresésnek kívánom tekintetni.
Sz.-Somlyón, 1886. szept. 28.

Nagy László,
ev. ref. esperes.

Különfélék.

* Felhívjuk t. előfizetőinket a beálló negyedik évnegyedre előfizetéseik megújítására s a hátralék díjak beküldésére.

* Személyi hírek. P. Szathmáry Károly jeles irónk az országgyűlés megnyitásával újból vissza tért a fővárosba. Kedves családja azonban még egy pár hétig körünkben marad. Baranyi Ágoston megyénk szeretett főispánja a jövő hó 4-én ünnepi főispánságának 10 ik évét, mely alkalommal a megyei és királyi hivatalok körében gyűjtés indult meg egy emlékalbumra, melyet egy küldöttség fog a főispánnak át nyújtani. Hírlik, hogy ez alkalommal a sz.-somlyói és zilahi műkedvelők közösen egy díszelőadást is rendeznek az ünnepelt férfitiszteletére s még egyéb ovatiók is vannak készülöben.

* Kinevezés. Ügyészszé a zilahi ügyészséghez Gazda Ferenc ottani alügyész neveztetett ki. Gratulálunk!

* Városi közgyűlés. A folyó hó 21-én tartott városi rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy azon esetben, ha a bor-, hus-, valamint a czukor-, sör-fogyasztási adó kezelése a város károsodása nélkül átvehető, hogy e város lakossága a kellemetlenségekkel járó zaklatásoktól megkíméltesse, — az 1887. év elejétől kezdve azt átveszi és polgármester ur elnöksége alatt v. képviselő Angyal János, t. ügyész Faragó Sándor és számvevő Virág Gyulát megbizta, hogy a tárgyaláson megjelenven, az egyezséget a város nevében kössék meg.

* Miniszteri váltás. Kemény Gábor báró közlekedési miniszter lemondását a király elfogadta és működéséért teljes elismerését fejezte ki. Orczy Béla bárót, a király személye körüli minisztert pedig a közlekedési tárca ideiglenes vezetésével bizta meg.

* A jubeliumon megyénk főispánját tíz éves főispánsága alkalmából a jövő hó 4-én üdvözlendő városi tanácsunk részéről polgármester Gencsy Sándor ur elnöksége alatt főjegyző Virág Lajos, rendőrkapitány Krizsán Károly, Lukácsffy Odön. Veverán József tanácsosok és Virág Gyula számvevő lettek kiküldve, s miután a nyilvánuló érdeklődésből ítélve, kilátás van reá, hogy a f. évi október hó 4-én tartandó megyei közgyűléssel kapcsolatban rendezendő főispáni jubiláris banketten ugy a központból, mint a vidékről hölgyek is számosan öhajtanak részt venni, az ünnepély rendező bizottság nevében tudatjuk az érdeklődőkkel, hogy a bankettet táncmulatság fogja követni. Azt hisszük, hogy a jubileum programjának legérdekesebb pontja ez leend.

* A helybeli iskolaszék e hó 28-án tartotta meg polgármester ur elnöksége alatt alakulását, a mikor is elnöknek Nagy László, alelnöknek Tamko Bertalan, gondnoknak Somogyi Kálmán, jegyzőnek Virág Lajos és Ruzska István lettek megválasztva.

* Tüzoltói szemleut. Az országos tűzoltó szövetség elnöke az ősz folyamán nagyobb szemleutra indul s megtekinti Bihar, Szabolcs, Szilágys, Kolozsmegyék azon egyleteit, melyek az országos szövetségben benne vannak. Szövetségen kívüli egyletek nem részesülnek e látogatásban. Tüzoltó egyleteink tehát készüljenek, mert a reájuk mondott bírálat minden udvariasság mellett, mégis csak országos lesz.

* Ki? Egy ezüst keretű szemüveget felejtett tulajdonosa a községi iskola igazgatóságának irodájában, melynek eddig még gazdája nem került. Miután valószínű, hogy azt egy vidéki szülő felejtette ott, ki gyermekét beiratásra vitte fel, — ez uton figyelmeztetik, hogy a derék igazgatót mentse fel ama alkalmatlan teher alól, mely egy idegen tárgy gondozásában áll.

* Okleveles béres ezimű újdonságunkra vonatkozólag, — mely annak idejében a fővárosi és vidéki sajtót bejárta, — némi helyreigazítást olvastunk egy fővárosi lapban. E helyreigazítás szerint, t. i. Kőváry Gábor tanító, — egy szatmári levelező szerint, — nem állandóan szegődött béresnek a gróf Károlyi szentjánosii pusztájára, hanem csak a két havi iskolai szünidőre. A jelzett fővárosi lap egyuttal sajnálkozó sorokat szentel a nevezett tanító sorsának; ez azonban igazán nem érdemel sajnálkozást, mert egy tanító a ki magát és állását csak annyira becsüli, hogy szünidőit foglalkozásra egyéb tehetőségéhez és munkaköréhez méltóbb állást nem talál, vagy igen gyenge kapacitás lehet s akkor nem tanítónak való, vagy — s ez a rosszabb feltétele reá nézve, — nincs kellő önérték benne, hogy ily foglalkozásához nem illő mellék keresetre támaszkodik.

* Ellennyilatkozat. A zilahi ev. ref. kollegium igazgatósága által e becses lapok legközelebbi számában közétett „Nyilatkozat”-ra, mely inkább lavirozás, mint czáfolás, a t. szerkesztőség szíves engedelmével, „Ellennyilatkozat” ezimén, álljanak itt e sorok: 1) Tény

az, hogy a mélt. és főtiszt. convent által a zilahi ev. ref. 4 osztályu felgymnasiumnak államsegélylyel való kiegészítése a zilahi polgári iskola évi államsegélyének igénybe vétele s így ez iskola beszüntetése mellett kértett. Ez nyomatásban van, nem lehet eltagadni avagy megczáfolni. 2) Hogy már én minő tévedésemert ismerjem be? nem tudom; mert a hivatalos documentum, a legerősebb érv a világon. A személyeskedést és a meddő polemikát én se szeretem, épen ez okból kifolyólag ez ügyet a magam részéről is teljesen befejeztetnek nyilvánitom. Kelt Zilahon, 1886. évi szept. hó 26-án. Fodor Dániel.

* Az öreg bombárdós. A szegény Lakatos Józsefet a helybeli zenekar egyik tagját, a ki az ő nagy bombardójával a tűzoltó zenekarban nélkülözhetlen is, a banda kizárta tagjai sorából. Sirva panaszoja a szegény öreg ezt, felmutatván a cigány ukázt, mely kezdetleges iránylyal írva azt tartalmazza, hogy ezután csak akkor játszik a bandával, ha szükség lesz reá s ilyenkor is felerészt kap az osztalékból; de amne merje azt valakinek megmutatni s még kevésbé gyámoltalan panaszkodással a banda becsületét kisebbiteni, mert akkor stande pede elütik rajta a port: — tekintse magát „kicsapva” az ur isten ama legelőjére, mely jó friss levegőt kínál az éhség és szomjúság ellen. Akkor még fele osztalékot se fog kapni. A szegény öreg, ki 46 éve tagja a sz.-somlyói cigány zenekarnak s becsületessége és ildomos magaviselete által annak egyik tisztességes tagja volt, — a női intrika áldozata és sorsa minden jó érzésű embert szánalommal tölt el. Mit csináljon most szegény vénségére, a kietlen tél előtt? Abból már kivénült, hogy új pályát válasszon s éhen csak nem veszhet el? Arra a darab kenyérre, a melyet a bandában keres ő is ugy megiszolgál, mint a többi tag s mit várnak maguk a zenészek egy olyan testülettől, mely megvéni tagjait egy nő személye miatt az utcára dobja ki? . . Gondolják meg, hogy egy ilyen eljárás a „banda becsületének” többet árt, mint a szegény öreg panaszkodása; gondolják meg, hogy ez a sors holnap-holnapután épen ugy érheti őket, mint a szegény öreget. A közönség pedig, a mely érezni is tud, lelketlen eljárásukkal szemben bizonyosan olyan állappontra fog helyezkedni, hogy az öreg zenés nékül — aligha ők is megélnék. Különben csak hamar ráfognak jönni erre!

* Marhavész. Romániában a keleti marhavész kiütvén, a román határ szoros zár alá vétetett s erről a földműv. ipar s keresk. miniszter a vasúti szemlélő bizottságokat értesítette.

* Egy tanonc nyomdánkban bármikor felvétetik. Az illető 14—15 éves legyen; 2—3 gymn. osztályt végzett s írás és olvasásban kellő jártassággal bírjon. Értekezhetni e tárgyban a nyomda igazgatójával.

Irodalom.

— Józsi és Erzsike képes gyermeklap indult meg Aradon. Szerkeszti Gyöngyössi Rudolf a jeles író és elismert paedagogus, eredeti illusztrációkkal ellátja Ballo Ede budapesti főreáliskolai tanár. Előfizetési ára egy évre 1 frt 20 kr. Megjelenik minden hónapban. E valóban házag pótló lap, mindenütt nagy örömben részesült, munkatársakul a jelesebb paedagogiai írókat nyerte meg, azért a tervszerű nevelés és tanítás elveinek alapján van kidolgozva, szerkesztve. Örömmel konstátalom, hogy ez a helyes nevelésnek teljesen megfelelő munka nagy áldás a

mindkét nembeli gyermekek kezében. Minden erőből oda törekszik, hogy ébredjen s neveltesse a gyermekben a vallás-erkölos; képeztetvén mivelődjék a szív és gyarapodjék az ismeretekben. Nagy gondot fordít arra, hogy megismerje a jellemet s ez irányban cultiválhassa magát. Figyelmes végül az internatívákra, melyek az iskolai és házi nevelés között a megzavart harmóniát hivatvák helyreállítani, pótolni. Hogy a szellemi munka terheit a nagyreményű csemeténél elviselhetővé tegye, a mi valóban tul van hajtva, melyért panaszunknak nemcsak relative van jogosultsága — a test ápolása és fejlesztésére — gondos figyelmet fordít. Minden ilyen rész, külön-külön rovatban van feldolgozva, érthető rövidséggel, de elmésen, ugy hogy benne a nyelv és a felvett tárgy művészi kivitt mutatnak, azért határozottan számíthatjuk az újabb önálló magyar paedagogia jeles termékei közé. E szív és észfejlesztő gyermek lap, az önképzésre nézve kitűnő szolgálatot tesz s azért mint ilyen, mint egyedülit Magyarországon, e jeles ügy iránt érdeklődő kartársak figyelmébe melegen ajánlom; ugy elérhető lesz, hogy havonkint nem egy, de két kiadást is nyerjen. Az előfizetési pénzek, megrendelések, Arad Magyarutca 24. sz. a. küldendők. Szilágys.-Somlyón, 1886. szept. 28. Fejér Damaszoén.

— „Megárt” ezimén egy kis egészségtani káté jelent meg Singer és Wolfner kiadásában Budapesten, ugyanazon törekvő fiatal czégnél, melynek „Nem illik” ezimű kiadványa oly páratlan sikert aratott, a mennyiben alig néhány hét alatt kilenc kiadást ért. Megvagyunk róla győződve, hogy a „Megárt” ezimű könyvecske még nagyobb tért fog hódítani mint elődje. Kíváncsok is, hogy szelvében elterjedjen a művelt magyar közönség valamennyi rétegében; mert míg a „Nem illik” különféle társadalmi félszagségekre figyelmeztet, amelyeknek elkövetése hiba-számba megy, addig a „Megárt” az egészséggel foglalkozik, ezen legdrágább kincsünkkel, amelynek tudatlanságból eredő elhanyagolása már valóságos bűn mindmagunk, a hozzánk tartozónk s az egész társadalom ellen. A „Megárt” ugyanolyan alakban és beosztással jelent meg mint a „Nem illik” és ára szintén csak 50 kr. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe s ismételjük, hogy a társas érintkezés codexének el nem olvasása csakugyan nem illik, de az egészségtani kis kátét meg nem venni — nemesak a mai kolerás világban, hanem mindenkorra — megárt.

Szerkesztői üzenetek.

Szatmár-ra. A gyöngye jött. Egészséges, életre való gyermekek, a melyek mosolyogva jöttek a világra. Méltóztassék beszélni a derék K. P.-lal, hogy csak többször s gyakran az e fajtából; — különben pedig csak a tenger van vele ugy, hogy gyöngy és spongea együtt terem a mélyén, az emberi szív már egészen más alkotásu: a mi benne terem vagy mind gyöngy, vagy — spongea. Meleg üdvözlétünk!

Balla da. Érdekes dolgok fordulnak elő benne igazán.

Jó a vége is:

„S a kolostor alatt
Csak a pár szót mondja:
A ki papot szeret,
Üdvösséget vesz tett
S nincs sehol nyugalma...”

Elfeledte ugye, hogy a főszerkesztő épen pap és pedig esperes? Rosz néven venné tőlünk, ha előléket a lap táruzában adnánk ki. A rajzott (?) is elengedjük s így a lapott (!?) se küldjük.

Sz. K. „Hős bolgárok, ti kelet harcosai.” (Induló.) No csak induljon a papir kosárba.

Baudisz Jenő urnak. Vette levelünket? Várjuk a választ!

H I R D E T É S E K.

HATSCHÉK MIKSA

látzerész (optikus) és diszműáru kereskedő Budapest, váczi-utca 23-ik szám a „Nagy-Kristófhöz.” (Alapított 1850.)

Ajánlja a legjobb minőségű látzerészeti tárgyait, u. m. szemüveget 1 frtól feljebb, orrcsiptető 1 frt 20 krtól feljebb, jóminőségű egyes távosók (messzelátók) 1 frt 50 krtól 30 frtig, jó achromatikus színházi és tábori látcsók 4 frtól 80 frtig, hőmérők, mindennemű és nagyságu 60 krtól feljebb; orvosi hőmérők Leyser-féle 1 frt 50 krtól, Maximal 2 frt 50 krtól feljebb, érc légszűrők 4 frtól 60 frtig; görcső és nagyító üvegek, vízszintezők és mindenféle folyadék mérők, hivatalosan hitelesített szesz mérők, bűvös lámpa, szemzuhany, ló mérték, delejtű, szájtűkör, szemtűkör nagyító és kisebbítő tűkör, rajzszerzők és ezeknek egyes részei 1 frtól feljebb; ezen kívül minden a látzerészethez tartozó tárgyak a legutányosabb árakért kaphatók. Továbbá testvillanyozó gépek Rumbort-féle elemmel 6 frt 50 krtól feljebb, Du Bois Reymond Stöhrer gyanta telep dörzsvillanygép mágnessel, fényképek dus választékban, jelesen: arc, táj, jelmez képek és népviseletek; genre képek, egész opera darabok átlátszó stereoskop alakban; nagyító üvegek fényképekhez állványossal és andékul 1 forinttól 50 forintig. — Ajánlom továbbá a legjobb izléssel készült diszműáruimat, u. m.: bronce képrának, bronc író garnitúrák, dohányzó garnitúrák, gyertyatartók, asztali csengők, levegyomók, vízit tálak, illatszerek szekrények, bronc alakok és dísztükrök stb. Bőráruban: albumok, zenével 8 frtól feljebb, zene nélkül finom bőrkötésben illusztrált lapokkal 6 frtól feljebb, bőr és plüss narró eszközök, szivar, ény, dohány, szivarok tárcák, a leghiresebb bel- és külföldi gyárosoktól, zseb toalettek és bajszkefék tokban élcés felirattal 50 krtól feljebb.

Magyarországban egyedüli főraktár a világhírű grémánt utánzatból, ezen kövek szépségét felesleges dicsérni, sok szakképzett ember ugy nyilatkozott, hogy ritka briliánt van olyan szép, mint a most legújabbban preperált grémánt utánzatok; ezen kövek az üveget is vágják, foglalása mindenféle tárgyba eszközöltetik, gyémántutánzatból a következő tárgyak kaphatók: 6 karatos arany gyűrű angol facon 3 frt 80 krtól feljebb, fülbevaló patent zárral 4 frtól feljebb, 14 karatos fémjelzett aranyban gyűrű 6 frtól feljebb, fülbevaló patent zárral 8 frtól feljebb, ugyanilyen kövekkel broches, nyakkendő tű, hajtű és nyakék kapható; — továbbá valódi francia müekszerek a legdusabb választékban kaphatók, u. m.: melltűk, nyakékek, karékek, kézelőgombok, óralánczok, nyakkendő tűk stb.

Üzletem régi fennállása óta tett tapasztalatom által azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a tisztelt hölgyvilágnak egy kitűnő minőségű mérlegmest, hivatalosan megvizsgált hasznos szépitőszert is ajánlhatok s ez az ugynevezett La Ravissante perfectionnee a világhírű Dr. Lejosse párizsi orvos által feltalált ártalmatlan szépitőszert, egy üvegtek ára 2 frt 50 kr, kisebb 1 frt 50 kr, hozzá való szappan 1 db. 30 kr; valódi csakis azon La Ravissante Perfectionnee, melynek két fehér árujeggyel ellátott üvegtekjén következők olvashatók: 1-ször Jeunesse et Beauté La Ravissante Perfectionnee, du dr. Lejosse, rue de Rivoli a Paris, 2-or a törvényesen bejegyzett cég HATSCHÉK MIKSA optikus Budapest, váci utca 23. Vaitzner-gasse 23.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek s nem tetszés esetén a tárgyak szívesen kicseréltetnek.

1—1886. kig. sz.

Közjegyzői pályázat.

Nagy-Derzsida, Zálnok és Domoszló községekből álló körjegyzőség lemondás folytán üresedésbe jövé, ennek választás utján leendő betöltésére ezennel pályázat hirdettetik s a választás megejtésére határidőül **foló évi október hó 10-ike d. e. órája** Nagy-Derzsida község házába, mint a körjegyzőség székhelyére kitzetetik.

Ezen állomással a következő fizetés és járulékok vannak összekötve:

1., Szabad lakás, iroda helyiség, nyári konyha, istálló, fűkamara, fél hold kert.

2., Késpénz 455 frt.

3., Iroda és fuvar átalány 47 frt.

4., Irodafűtés és tisztítás 13 frt s magános munkálatokért megyei szabályrendeletben megállapított díjazás.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előirt okmányokkal felszerelt folyamodványukat f. évi október hó 8-án d. u. 5 óráig alantirt szolgabírói hivatalhoz adják be, a később érkezett folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Tasnád, 1886. szeptember hó 10-én.

110—2—3

Dr. BALÁSSY, főszolgabíró.

Eladó birtok.

Somlyó-Csehi és Kerestelek községébe (Szilágy megye) Sz.-Somlyó r. t. városhoz negyed órányira mintegy 500 hold tehermentes birtok, holdját 1200 □ öllel számítva. — családi viszonyok miatt **szabad kézből eladó**. A birtok áll szántóföld, kaszáló, szőlő, erdő és legelőből, a legelő olyan, hogy azt szántóföldnek is lehet használni; van továbbá nádtermő rétje is és 11 telek után regále illetősége, Sz.-Somlyó városában lakház, gazdasági épületekkel ellátva. — A tanya szintén el van látva gazdasági épületekkel.

Értekezhetni tulajdonos **Ambrus Jakab** Debreczenben, Széchenyi-utca 1805. sz. a., esetleg Sz.-Somlyón, hol a jelzett s.-csehi birtokon gyakran megfordul. 107—3—4

4209—1886. kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

A felső-szopri körjegyzői állás jogerős ítélet alapján megüresedvén, ezen F.-Szopor, K.-Derzsida, Girókuta és Korond községekből álló körjegyzői állás, mely a községi szabályrendeletben megszabott javadalmaszás s magán munkálatokért a megyei szabályrendeletben megszabott díjazással van összekötve, — választás utján leendő betöltésére pályázat nyittatik, s a választás megejtésére **f. évi október hó 18-ik napjának d. e. 10 órája** Felső-Szopor község, mint a körjegyzőség székhelyének községéhez kitzetetik.

Miről a pályázni kívánókat azon felhívással értesitem, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt kérelmüket legkésőbb f. évi október hó 17-én d. e. 10 óráig alulirotnál benyujtsák.

Tasnád, 1886. szeptember hó 16-án.

112—2—3

BALÁSSY főszolgabíró.

4208—2886. kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

A szeödometri körjegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, ezen Szeödometer, Pele, Nemes-Keszi, Pele-Szarvad és Szilvás községekből álló körjegyzőség választás utján leendő betöltésére, mely a községi szabályrendeletben megszabott díjazással van összekötve, pályázat nyittatik, s a választás megejtésére **f. évi október hó 14-ik napjának d. e. 10 órája** Szeödometer község, mint a körjegyzőség székhelyének községéhez kitzetetik.

Miről a pályázni kívánókat azon felhívással értesitem, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében felszerelt kérelmüket legkésőbb október hó 13-án d. u. 4 óráig alólírotnál benyujtsák.

Tasnád, 1886. szeptember hó 16-án.

BALÁSSY
főszolgabíró.

113—2—3.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb szépirodalmi képes hetilapja.

A „Képes Családi Lapok”

1886. október elsején a *kilencedik évfolyamba* lép.

Lapunk életideje a legkézzelfoghatóbb bizonyíték arra nézve, hogy a hazai családoknál befogadott kedvelt barátta lett s a legnemesebb örömmel mondhatni, hogy a „Képes Családi Lapok” térfoglalásával sok kétes becű selejtes tartalmu, különösen külföldi olvasmányokat szorítottak le a családok asztalairól, melyek részint hiu ígéretekkel, részint nagy hanggal folyton kísértenek, megvesztegetni a hazai közönség jóhiszeműségét.

Lapunk tartalmára nézve a kiadó és a szerkesztőség versenyezni fognak a buzgalomban, hogy továbbra is fokozott mérvben kiérdemeljék a közönség elismerő támogatását.

Közzölni fog jeles eredeti és fordított költeményeket, beszélyeket, rajzokat, népmeséi, szépirodalmi, egészségügyi cikkeket; a rohanó idővel tartand minden irányban. Heti tárczák, adomák, apróságok, hírek, talányok stb. stb. fogják élénkíteni a lap tartalmát és azon leszünk, hogy a szövegbe nyomott képei a legjelesebb külföldi lapokban közlöttekkel kiállják a versenyt.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára:

Egész évre 6 forint.

Félévre 3 forint.

Negyedévre 1 forint 50 krajczár.

Előfizetéseket elfogad minden hazai könyvkereskedés.

Mutatványszámokat küld ingyen és bérmentesen

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapestén,

109—2—3

IV. kerület, papnövelde-utca 8. szám alatt.

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap, külsejében a legszebb, tartalma szerint a legélénkebb.

Előfizetési árak:

Egész évre... 14 frt — kr.
Félévre... 7 „ „
Negyedévre... 3 „ 50 „
Egy hóra... 1 „ 20 „
Egyes szám Budapestén 4 kr.
Vidéken 5 kr.

Kiadóhivatal:

Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint, hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetés legolcsóbban postautalvánnyal eszközölhető.

Mutatványszámokat

levelező-lapon nyilvánított kívánatra egy hétig, ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők.

186—1886.

Arverési hirdetés.

Alólírott bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a sz.-somlyói kir. jbiróság 626 1886. sz. alatti végzése alapján a krasznamegyei takarékpénztár részére Bartha Gyula ellen 140 frt tőke, ennek 1885. évi július hó 25. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 30 frt 25 kr költségek erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával lefoglalt és 610 frtra becsült 7 darab krasznamegyei takarékpénztári részvények szelvényei, ingóságok, nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2606—1886. sz. alatti kiküldő végzés folytán a helyszínén Sz.-Somlyón, a telekhivatal és verelő termében leendő eszközölésére 1886. évi október hó 11. napjának d. u. 2 órája határidőül kitzetetik s ahhoz a venni szándékozók az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-aira hivatkozással meghívattak.

Kelt Sz.-Somlyón, 1886. szept. 23.

Virág László
kir. bir. végrehajtó.
117—1—1.

A magyar olvasó közönséghez!

A „Pesti Hirlap” immár a kilencedik évfolyamát éli. Fényes írói kör csoportosul körülötte s a legújabb rendszerű rotációs gép nyomja, mely a lapot **óránként 15 ezer példányban teljes 16 oldalon és már félvágva** állítja elő, mi nagy kényelmére van az olvasónak és egész Európában eddig egyedül a „Pesti Hirlap” dicsekedhetik ez újítással.

S méltán büszke lehet a Pesti Hirlap arra, hogy ma a legkedveltebb s legelterjedtebb lap, de még inkább arra, mint lett azzá? Nem hiszgett soha a közönség hullámozó szeszélyének, hanem becsületesen és lankadatlanul, gyakran az áramlat ellen is lobogtatta a zászlót, melyet kitűzött. Pedig erre a zászlóra rossz idő járt, mert a liberalizmus a mi zászlónk. Magyarország újabb állami életének a liberalizmus a gyökere. Magyarországon csak egy hazafias program lehet hát: e gyökereket kimélni. Ez volt, ez lesz a mi irányunk, melyet csak azzal toldottunk meg, hogy **függetlennek vagyunk s leszünk a pártoktól.**

A „Pesti Hirlap” nem hajlik sem ide, sem oda, nem ösmer pártokat és gyűlölködést; az igazságot keresi mindenben s mert csak az igazságot nézi, melyik oldalon van, meg nem nézi.

Politikai programunk tehát: erélylyel és igazsággal szolgálni a nemzeti politika, szabadelvű haladás és magyar demokracia érdekeit, kormánytól és pártoktól egyaránt függetlenül.

Vezércikkjeinket különböző pártállású jeles publicisták s politikai tekintélyek írják: **Pulszky** Ferenc, **Horváth** Gyula, gr. **Bánffy** Béla, **Eötvös** Károly, **Beksics** Gusztáv, **Török** Kálmán, **Pesty** Frigyes, **Borostyáni** Nándor, **Kenedi** Géza (felelős szerkesztő) stb.

A t. Házról cím alatt országos hírvé vált karcolatokban az újabb írói nemzedék legkittünőbb s legnépszerűbb tagja **Mikszáth** Kálmán humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit, párttekinet nélkül.

Tárcarovatunk a legváltozatosabb, legélénkebb s oly gazdag, hogy nem ritkán három-négy tárcát is közlünk egyszerre; legjobb nevű s a közönség előtt legkedveltebb íróink gazdagítják a „Pesti Hirlap” e rovatát, kiknek sorából legyen elég kiemelnünk a következőket: dr. **Árjai** Adolf (Porzó, Csicseri Bors), **Bartók** Lajos, **Beniczky** Bajza Lenke, **Borostyáni** Nándor, dr. **Kenedi** Géza (Quintus), **Kürthy** Emil, **Mikszáth** Kálmán (Scarron), **Murai** Károly, dr. **Schwarcz** Gyula, **Sebők** Zsigmond, **Szemere** Attila, **Szécsi** Ferenc, **Tábori** Róbert (Columbus) stb.

A többi rovatokra is a legnagyobb gondot fordítják rovatvezető munkatársaink: **Antalik** Károly, **Barabás** Albert, **Luby** Sándor, **Somogyi** Ede, **Schmittely** József (segédszerkesztő), stb., — csupa kipróbált journalistikai munkaerő, — úgy, hogy jól értesültség, élénkség, a tartalom gazdagsága és választékossága tekintetében a „Pesti Hirlap”-pal alig vetélkedhetik még egy lap.

Távíratok rovatunk mindig a leggazdagabb s kiállja a versenyt bármely európai nagy lappal. Ugy a vidékről, mint a külföldről saját tudósítóink látnak el eredeti távíratokkal s mikor az események úgy kívánják, belmunkatársaink sorából külön tudósítót is küldünk az események színhelyére, mint legutóbb **Bulgáriába**.

Heti melléklapjaink — mint **Kertészeti** Ujság, **Házi Tanácsadó**, **Gazdasági** Ujság, stb. — kivívták a nagy közönség halás elismerését közhasznosságukkal.

Nagy gondot fordítunk még mulattató **karcolatok**, **apróságok**, a **közönség köréből** való panaszok közlésére, valamint a mindenki által szívesen olvasott **szerkesztői üzenetekre**.

Regényünk mindig jól van megválasztva az érdekesítő újabb termékek közül.

S bár legdiszesebb kiállításban naponta (a hétfői féllapot kivéve) két teljes ívet — 16 oldal — adunk olvasónk kezébe, külön kedvezményül hetenkint egy **zenemellékletet** is csatolunk, előfizetők számára teljesen ingyen úgy hogy a zenekedvelő előfizető évenként 60—70 jó darabot tartalmazó **zene-albumot** gyűjthet össze. Oly kedvezmény ez, minőt ma egyetlen európai lap sem nyújt előfizetőinek.

Mindezen kedvezmények dacára a „Pesti Hirlap” a legolcsóbb napilapnak méltán mondható, amennyiben csekély összeggel (havonként 20 kr.) drágább az ugynevezett kis nélapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

Legyen szabad ezek után remélnünk, hogy a „Pesti Hirlap”-ot a művelt magyar közönség ezentul is pártolni s lehetőleg terjeszteni is fogja.

A „Pesti Hirlap” előfizetési ára:

Egész évre... 14 frt — kr.
Fél évre... 7 frt — kr.
Negyed évre... 3 frt 50 kr.
Egy hóra... 1 frt 20 kr.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők. Lapunk címének megírásakor sziveskedjenek a t. előfizetők arra ügyelni, hogy csakis „PESTI” Hirlapot irjanak.

A „Pesti Hirlap”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

BUDAPEST,

v. nádor-utca 7. szám.

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság. 1886.